

01 'O' & 02 'O'

SSC EXAMINATIONS - FIRST LANGUAGE(ODIA)

BLUE PRINT FOR FIRST LANGUAGE (ODIA) MOEL PAPER - 2024-25
(BY THE DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS (S.S.C BOARD), A.P)

Subject: ODIA

Max. Marks: 100

Time: 3hrs. 15min

I. ଶିକ୍ଷାମାନ – ଭାରତ ସାରଣୀ

କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ଶିକ୍ଷାମାନ	ମାର୍କ	ଶତକଡ଼ା
1.	ବୋଧ – ଅନୁଚିନ୍ତନ	32	32%
2.	ବ୍ୟକ୍ତିକରଣ – ସୃଜନଶୀଳ ପରିପ୍ରକାଶ	36	36%
3.	ଭାଷା ପ୍ରକରଣ	32	32%
ମୋଟ		100	100%

II. ପାଠ୍ୟ ଭାରତ୍ଵ ସାରଣୀ/ବିଷୟ ସ୍ଵରୂପ ଭାରତ୍ଵ ସାରଣୀ

କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟାଂଶ/ବିଷୟ	ମାର୍କ	ଶତକଡ଼ା
1.	ପଦ୍ୟ	20	20%
2.	ଗଦ୍ୟ(ଅପରିଚିତ ଗଦ୍ୟ ସହିତ)	20	20%
3.	ଗଳ୍ପ ଓ ଏକାଙ୍କିକା	20	20%
4.	ପଦ୍ୟ/ଗଦ୍ୟ ଅତ୍ୟୁତ୍ତ ସୂଚନଶୀଳ ପ୍ରଶ୍ନ	08	08%
5.	ଭାଷା ପ୍ରକରଣ	32	32%
ମୋଟ		100	100%

III. ପ୍ରଶ୍ନର ସ୍ଵରୂପଗତ ଭାରତ୍ଵ ସାରଣୀ

କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଵରୂପ	ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା	ମାର୍କ	ମୋଟ ମାର୍କ	ଶତକଡ଼ା
1.	ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	7	8	56	56%
2.	କ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	3	4	12	12%
3.	ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	9	2	18	18%
4.	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	14	1	14	14%
ମୋଟ		33		100	100%

IV. 10ମ ଶ୍ରେଣୀ – ପ୍ରଥମ ଭାଷା – ଓଡ଼ିଆ ନକ୍ସା (ପରୀକ୍ଷା ଯୋଜନା)

କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟାଂଶ	ବୋଧ – ଅନୁଚିତ୍ତନ 32 ମାର୍କ			ବ୍ୟକ୍ତିକରଣ-ସୃଜନଶୀଳ 36 ମାର୍କ			ଭାଷା ପ୍ରକରଣ 32 ମାର୍କ			ମୋଟ			
		ଦୀର୍ଘ	କ୍ଷୁଦ୍ର	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ	ଦୀର୍ଘ	କ୍ଷୁଦ୍ର	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ	କ୍ଷୁଦ୍ର	ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ	ଦୀର୍ଘ	କ୍ଷୁଦ୍ର	ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
1.	ପଦ୍ୟ	(8) ¹			(8) ¹	(4) ¹					(8) ²	(4) ¹		
2.	ଗଦ୍ୟ	(8) ²				(4) ¹					(8) ²	(4) ¹		
3.	ଗଳ୍ପ ଓ ଏକାଙ୍କିକା	(8) ¹			(8) ¹	(4) ¹					(8) ²	(4) ¹		
4.	ପଦ୍ୟ/ଗଦ୍ୟ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ ସୃଜନଶୀଳ ପ୍ରଶ୍ନ				(8) ¹						(8) ¹			
5.	ଭାଷା ପ୍ରକରଣ								(2) ⁹	(1) ¹⁴			(2) ⁹	(1) ¹⁴
	ମୋଟ	32			24	12			18	14	56	12	18	14

* ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅଙ୍କ ମାର୍କ ସୁଚାଏ ଏବଂ ବାହାର ଅଙ୍କଟି ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟାର ସୂଚନା ଦିଏ ।

V. ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ୱରୂପ ବିଶ୍ଳେଷଣ ତାଲିକା – ପ୍ରଥମ ଭାଷା (ଓଡ଼ିଆ)

କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ଶିକ୍ଷାମାନ	ପ୍ରଶ୍ନର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରଶ୍ନର ସ୍ୱରୂପ	ମାର୍କ	ପ୍ରଶ୍ନର ସ୍ୱରୂପ	
I.	ବୋଧ – ଅନୁଚିନ୍ତନ	1.	ପରିଚିତ ପଦ୍ୟାଂଶ - ପ୍ରଶ୍ନ	8	ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ	ପଦ୍ୟାଂଶ ଓ ପଦ୍ୟାଂଶରୁ ପ୍ରଶ୍ନ
		2.	ପରିଚିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ - ପ୍ରଶ୍ନ	8	ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ	ଗଦ୍ୟରୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଓ ପ୍ରଶ୍ନ
		3.	ଗନ୍ଧରୁ ଘଟଣାକ୍ରମର ଉଚ୍ଛି	8	ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ	କେବଳ ଗନ୍ଧରୁ ଦିଆଯିବ । ପ୍ରଦତ୍ତ ଘଟଣା
		4.	ଅପରିଚିତ ଗଦ୍ୟ	8	ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ	କେଉଁ ଗନ୍ଧରୁ ଆସିଛି ତା'ର ନାମ ଲେଖିବା । ଯେକୌଣସି ଅପରିଚିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ ଦିଆଯିବ ।
ସୂଚନା: ପ୍ରତିପଦାର୍ଥ, ପଦ୍ୟାଂଶ ପୂରଣ ଓ ଭାବାର୍ଥ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ଗନ୍ଧରୁ 4ଟି ଘଟଣାକ୍ରମର ଉଚ୍ଛି ଦିଆଯିବ ।				32 ମାର୍କ		
II.	ବ୍ୟକ୍ତିକରଣ- ସୂଚନଶୀଳ ପରିପ୍ରକାଶ	5.	କବି ପରିଚୟ	4	କ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	କେବଳ ପଦ୍ୟରୁ ଦିଆଯିବ ।
		6.	ପୃଷ୍ଠଭୂମି	4	କ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	କେବଳ ଗଦ୍ୟରୁ ଦିଆଯିବ ।
		7.	ଚରିତ୍ର ଚିତ୍ରଣ	4	କ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	କେବଳ ଗନ୍ଧରୁ ଦିଆଯିବ ।
		8.	ବିଷୟ ବସ୍ତୁଗତ (ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚୟନ ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)	8	ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	କେବଳ ପଦ୍ୟରୁ ଦିଆଯିବ ।
9.	ବିଷୟ ବସ୍ତୁଗତ (ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚୟନ ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)	8	ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	କେବଳ ଏକାଙ୍କିକାରୁ ଦିଆଯିବ ।		
10.	ସୂଚନଶୀଳ (ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚୟନ ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)	8	ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ		ପଦ୍ୟ ଓ ଗଦ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯିବ । (ପତ୍ର ଲିଖନ, କରପତ୍ର, ସଂଳାପ, ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ, ପ୍ରବନ୍ଧ, ସାକ୍ଷାତକାର) [ପଦ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଏବଂ ଗଦ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯିବ ।]	
				36 ମାର୍କ		

କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ଶିକ୍ଷାମାନ	ପ୍ରଶ୍ନର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ୱରୂପ	ମାର୍କ	ପ୍ରଶ୍ନର ସ୍ୱଭାବ	
III.	ଭାଷା ପ୍ରକରଣ	11	ଅଳଙ୍କାର ଚିହ୍ନଟ	2	ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର	ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର, ଅର୍ଥାଳଙ୍କାର
		12	ଛନ୍ଦର ଉଦାହରଣ	2	ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର	ବ୍ୟାକରଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମସ୍ତ ଛନ୍ଦ
		13	କ) ଶବ୍ଦାର୍ଥ ଲେଖିବା ଖ) ଶବ୍ଦାର୍ଥ ଚିହ୍ନିବା (ବହୁ ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)	2	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ପାଠ୍ୟାଂଶଗତ ଏବଂ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		14	କ) ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ଖ) ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନିବା (ବହୁ ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)	2	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ପାଠ୍ୟାଂଶଗତ ଏବଂ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		15	କ) ଭିନ୍ନାର୍ଥ ଲେଖିବା ଖ) ଭିନ୍ନାର୍ଥ ଚିହ୍ନିବା (ବହୁ ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)	2	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ପାଠ୍ୟାଂଶଗତ ଏବଂ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		16	କ) ସନ୍ଧିବିଚ୍ଛେଦ ଖ) ସନ୍ଧିଗଠନ	2	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ପାଠ୍ୟାଂଶଗତ ଏବଂ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		17	ରୁଡ଼ି (ବାକ୍ୟରେ ଥିବା ରୁଡ଼ି ଚିହ୍ନଟ)	2	ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ

		18	ରୁଡ଼ି (ବାକ୍ୟ ଗଠନ)	2	ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		19	ଲୋକବାଣୀ (ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି ଲେଖିବା)	2	ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		20	ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତ୍ୟୟ ଲେଖିବା	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ପାଠ୍ୟାଂଶଗତ ଏବଂ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		21	ବିପରୀତାର୍ଥ ଲେଖିବା	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ପାଠ୍ୟାଂଶଗତ ଏବଂ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		22	ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ପାଠ୍ୟାଂଶଗତ ଏବଂ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		23	ସାଧାରଣ ଅଶୁଦ୍ଧି	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		24	'ଶ'ରୁ ବିଧି/ 'ଷ' ରୁ ବିଧି	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		25	ଇଂରାଜୀରୁ ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		26	ବାକ୍ୟବିଚାର	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		27	ପଦ ବିନ୍ୟାସ	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ

		28	ବାକ୍ୟର ଗଠନାତ୍ମକ ରୂପ (ବହୁ ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		29	ବାକ୍ୟର ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ରୂପ (ବହୁ ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		30	ବାକ୍ୟର ଗଠନଗତ ରୂପାନ୍ତର (ବହୁ ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		31	ବାକ୍ୟର ଅର୍ଥଗତ ରୂପାନ୍ତର	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		32	ବାଚ୍ୟଗତ ରୂପାନ୍ତରୀକରଣ	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
		33	ବାକ୍ୟ ସଂକ୍ଷେପଣ (ବହୁ ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)	1	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	ବ୍ୟାକରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅନ୍ତର୍ଗତ
ମୋଟ				32 ମାର୍କ		

01 'O' & 02 'O'

MODEL PAPER
SSC PUBLIC EXAMINATIONS - 2024 -25

(BY THE DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS (S.S.C BOARD), A.P)

First Language - ODIA

X Class]

(Max. Marks: 100)

[Time: 3:15 Hrs.

ଶୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସୂଚନା :

1. ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ତିନୋଟି ବିଭାଗ ରହିଛି ।
2. ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ପଢ଼ିବା ପାଇଁ 15 ମିନିଟ୍ ଓ ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ପାଇଁ 3 ଘଣ୍ଟା ସମୟ ଦିଆଯାଇଛି ।
3. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଖାତାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଓ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଲେଖ ।
4. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ନମ୍ବର ଉତ୍ତରର ବାମପାର୍ଶ୍ଵରେ ଲେଖା ।

ବିଭାଗ - କ

I. ବୋଧ-ଅନୁଚିନ୍ତନ

(32 ମାର୍କ)

1. ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପଦ୍ୟାଂଶ ପଢ଼ି, ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ । (4x2 = 8)

ଉତ୍କଳ ଶୂରବର - ଦର୍ପିତ ଗେହା,
ଅରିକୁଳ - ଶୋଣିତ - ଚର୍ଚ୍ଚିତ - ଦେହା,
ବିଶ୍ଵଭୂମଣ୍ଡଳ - କୃତବର - ସ୍ଵେହା
ଜନନୀ, ଜନନୀ, ଜନନୀ ।

- ପ୍ରଶ୍ନ :** କ) ଉତ୍କଳ କେଉଁମାନଙ୍କ ବାସଭୂମି ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ?
ଖ) କେଉଁମାନଙ୍କ ରକ୍ତରେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀଙ୍କ ଦେହ ଅନୁରଞ୍ଜିତ ?
ଗ) ସମଗ୍ର ବିଶ୍ଵରେ କେଉଁମାନେ ସ୍ଵେହର ଭାଜନ ହୋଇଛନ୍ତି ?
ଘ) ଏଠାରେ କବି କାହାକୁ ଜନନୀ ବୋଲି ସଂବୋଧନ କରିଛନ୍ତି ?

(କିମ୍ପା)

ବିଭୂତିକି ଭୁଞ୍ଜୁଥିଲୁ ବିଭୂତିଭୂଷଣେ

ବଡ଼କୁଳେ ଜନମି ଶରଣ କି କାରଣ ଯେ ?

ବୋଲ ଅଙ୍ଗଦକୁ ପିତା ଶତ୍ରୁ ଭକ୍ତି ପୁଣ୍ୟ

ବାଦ ରଚାଇ ପିତୃବ୍ୟ ବାହୁଡ଼ାଅ ସୈନ୍ୟ ଯେ ॥

[Turn Over

- ପ୍ରଶ୍ନ :** କ) ଉକ୍ତ ପଦ୍ୟାଂଶଟି କେଉଁ ପଦ୍ୟରୁ ଗୃହୀତ ?
 ଖ) ରାବଣ ଶୁକ, ସାରଣଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭୀଷଣଙ୍କ ପାଖକୁ କି ବାର୍ତ୍ତା ପଠାଇଲେ ?
 ଗ) ଅଙ୍ଗଦ ନିକଟକୁ ରାବଣ କି ସନ୍ଦେଶ ପ୍ରେରଣ କଲେ ?
 ଘ) ରାବଣର ବାର୍ତ୍ତା ନେଇ ଅଙ୍ଗଦ ନିକଟକୁ କିଏ ଆସିଥିଲେ ?

2. ନିମ୍ନ ପରିଚିତ ଗଦ୍ୟାଂଶଟି ପଢ଼ି, ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(4x2 = 8)

ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ପୃଥ୍ବୀରୁ ବିଦାୟ ନେବା ବେଳକୁ ନରେନ୍ ବାଇଶ ବର୍ଷର ସଂସାର ଅନଭିଜ୍ଞ ଯୁବକ । ବର୍ଷକ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କର ପିତା ବିଶ୍ୱନାଥ ଦତ୍ତ ଇହଧାମ ତ୍ୟାଗ କରିଥାଆନ୍ତି । ଦୁଇ ପିତାଙ୍କୁ ହରାଇ ସଂସାରରେ ଚଳିବା ଓ ସଂସାରକୁ ଚଳାଇବା, ଉଭୟ ବିଷୟରେ ନରେନ୍ ଏକୃତୀ ହୋଇଗଲେ । ଏକୃତୀ ସତ, କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ବଳ ନୁହନ୍ତି । ଜଗତର ସବୁ ମହାନ୍ କର୍ମ ଏକୃତୀ ମଣିଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ଦୃତମନା ବୀରପୁରୁଷ ନରେନ୍‌ଙ୍କୁ ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କର ଜୀବନର କର୍ମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭଲଭାବେ ଦେଖାଇ ଦେଇଥିଲେ ।

- ପ୍ରଶ୍ନ :** କ) ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଗୁରୁ କିଏ ଥିଲେ ?
 ଖ) ବିଶ୍ୱନାଥ ଦତ୍ତ କାହାର ପିତା ଅଟନ୍ତି ?
 ଗ) ମହାନ୍ କର୍ମ କିଏ ସଂପାଦନ କରିଥାନ୍ତି ?
 ଘ) ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ କାହା ଜୀବନର କର୍ମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭଲଭାବେ ଦେଖାଇ ଦେଇଥିଲେ ?

3. ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ ଗଳ୍ପରୁ ଆସିଛି ଲେଖ । (4x2 = 8)

- କ) ଦୁଇ ଆଶୁ ଭିତରେ ମୁହଁକୁ ଗୁଞ୍ଜି ବସି ରହିଲେ ଅଙ୍ଗଦ ।
 ଖ) “କାଲି ସକାଳର ରୁଟି ବାପା ।” ଅସରପା ବୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି । କୁକୁର ବି ଛୁଇଁଲା ନାହିଁ ।”
 ଗ) ନଟବାରୁ ଧୀର ଗଳାରେ ଡାକିଲେ, ‘ହରି, ଅଛୁ କିରେ ?’
 ଘ) ଅଶୋକ କ୍ଷୁଦ୍ର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, ‘ମୁଁ କଳିଙ୍ଗ ପ୍ରଜାଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣିବାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଏଠିକି ଡାକି ନାହିଁ ।

4. ନିମ୍ନ ଅପରିଚିତ ଗଦ୍ୟାଂଶଟି ପଢ଼ି, ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ । (4x2 = 8)

ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଓଡ଼ିଆ ରୀତିକାବ୍ୟର ସମୃଦ୍ଧ ଧାରା ଘୁମୁସରର ରାଜା ଧନଞ୍ଜୟ ଭଞ୍ଜଙ୍କ ସମୟରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସେ ବିଳାସୀ ରାଜା ଥିଲେ । ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ଜଣେ କବି । ତାଙ୍କର କାବ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ‘ଇଚ୍ଛାବତୀ’, ‘ଅନଙ୍ଗରେଖା’, ‘ରଘୁନାଥ ବିଳାସ’, ‘ମଦନମଞ୍ଜରୀ’, ‘ତ୍ରିପୁରା ମୋହିନୀ’ ଆଦି ପ୍ରଧାନ । ପଞ୍ଚସଖା ଯୁଗର କାବ୍ୟକବିତା ପୁରାଣ ଇତ୍ୟାଦି ଥିଲା ଭଲିମୂଳକ । ରାମ, କୃଷ୍ଣ ଓ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ କାବ୍ୟକବିତାମାନଙ୍କରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସମାଜର ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଏକ ମାନବୀୟ ଭାବନାରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହେବାକୁ ତଥା ସତ୍ୟ ଓ ଧର୍ମନିଷ୍ଠ ଜୀବନଯାପନ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

[Turn Over

- ପ୍ରଶ୍ନ : କ) କେଉଁ ରାଜାଙ୍କ ସମୟରୁ ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଓଡ଼ିଆ ରୀତିକାବ୍ୟର ସମୃଦ୍ଧ ଧାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ?
- ଖ) ରାଜା ଧନଞ୍ଜୟ ଭଞ୍ଜଙ୍କ ରଚିତ କାବ୍ୟର ନାମଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।
- ଗ) କେଉଁ ଯୁଗର କାବ୍ୟକବିତାଦିରେ ଠାକୁରମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା ?
- ଘ) ପଞ୍ଚସୁଖା ଯୁଗ ସାହିତ୍ୟର ବିଶେଷତ୍ୱ କ'ଣ ଥିଲା ?

ବିଭାଗ – ଖ

II. ବ୍ୟକ୍ତିକରଣ-ସୂଚନାଗଣା ପରିପ୍ରକାଶ (36 ମାର୍କ)

କ) ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଅନୁ୍ୟନ ଚାରି କିମ୍ବା ପାଞ୍ଚ ବାକ୍ୟରେ ଲେଖ । (3x4=12)

5. କବିବର ରାଧାନାଥ ରାୟଙ୍କ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କର ।
6. “ନରେନ୍ଦ୍ର ବିବେକାନନ୍ଦ” ପ୍ରବନ୍ଧର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଲେଖ ।
7. କାଠୁରିଆର ଚରିତ୍ର ଚିତ୍ରଣ କର ।

ଖ) ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଅନୁ୍ୟନ ଆଠ କିମ୍ବା ଦଶ ବାକ୍ୟରେ ଲେଖ । (3x8=24)

8. ଭୀମସେନ ଦୁଇବାର ସିଂହନାଦ ରଢ଼ି କରିବାବେଳେ କ'ଣ କ'ଣ ଘଟିଥିଲା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(କିମ୍ବା)

ଆଶ୍ରମରେ ସତୀ ସୀତାଙ୍କୁ ଉଷା କିପରି ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇଛନ୍ତି – ଆଲୋଚନା କର ।

9. ‘ଫଲ୍‌ଗୁ’ ଏକାଙ୍କିକାର ସାରମର୍ମ ନିଜ ଭାଷାରେ ଲେଖ ।

(କିମ୍ବା)

‘କୋଣାର୍କ’ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣରେ ବିଶ୍ୱମହାରଣାଙ୍କ ଭୂମିକା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

10. ପଠିତ କବିତା ଅବଲମ୍ବନରେ ମାଟିମାଆ ପ୍ରତି କବିଙ୍କ ମନୋଭାବର ପରିଚୟ ଜଣାଇ ସାନ ଭାଇ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖ ।

(କିମ୍ବା)

“ଜନଜୀବନରେ ମାତୃଭାଷାର ଆବଶ୍ୟକତା – ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖ ।

[Turn Over

ବିଭାଗ-ଗ

III. ଭାଷା ପ୍ରକରଣ :

[32 ମାର୍କ]

* ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(9x2 =18)

11. “ଉତ୍କଳ - କମଳା - ବିଳାସ - ଦୀର୍ଘକା

(2 ମାର୍କ)

ମରାଳ - ମାଳତୀ - ନୀଳାମ୍ବୁ - ଚିଲିକା”

[ଏହି ପଦ୍ୟାଂଶରେ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରୟୁକ୍ତ ହୋଇଛି ଲେଖ ।]

12. ‘ଭାଗବତବାଣୀ’ କିମ୍ବା ‘ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ’ ଛନ୍ଦର ଏକ ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।

(2 ମାର୍କ)

13. କ] ବୁଧେ ଶୁଣ ଅନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଦଶଶିର

(2x1 =2 ମାର୍କ)

ବରଗିଲା ସେ ଶୁକ ସାରଣ କରି ଚାର ଯେ ।

[ଏହି ପଦ୍ୟାଂଶର ‘ଚାର’ ଶବ୍ଦଟିର ଅର୍ଥ ଲେଖ ।]

ଖ] ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ପିତା-ମାତାଙ୍କର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସନ୍ତାନ ଥିଲେ ।

[ଏଥିରେ ଥିବା “ଜ୍ୟେଷ୍ଠ” ଶବ୍ଦଟିର ଅର୍ଥ ବାଛି ଲେଖ ।]

ଅ) ଦ୍ଵିତୀୟ ଆ) ମଝିଆ ଇ) ସାନ ଈ) ବଡ଼

14. କ] ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା - ବିକଟ ରାଜୀବ ଦୃଶା ।

(2x1 =2 ମାର୍କ)

[ଏଥିରେ ଥିବା “ରାଜୀବ” ଶବ୍ଦଟିର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ବାଛି ଲେଖ ।]

ଅ) ମଲ୍ଲୀ ଆ) ମାଳତୀ ଇ) ପତ୍ତ ଈ) କଇଁ

ଖ] ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାର ଆଦର୍ଶ ଜାଣିଲେ ହିଁ ମୈତ୍ରୀର ଧୂଜା ଉଡ଼ିବ ।

[ଏଥିରେ ଥିବା ‘ଧୂଜା’ ଶବ୍ଦଟିର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ଲେଖ ।]

15. କ] ଘନଘନ ବନଭୂମି ରାଜିତ ଅଙ୍ଗେ,

(2x1 =2 ମାର୍କ)

ନୀଳ ଭୂଧରମାଳା ସାଜେ ତରଙ୍ଗେ ।

[ଏଥିରେ ଥିବା ‘ଘନ’ ଶବ୍ଦଟିର ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନାର୍ଥ ବାଛି ଲେଖ ।]

ଅ) ନିବିଡ଼, ମେଘ

ଆ) ଘଣ୍ଟି, ବଣ

ଈ) ମେଘ, ଆକାଶ

ଇ) ବଣ, ଜଙ୍ଗଲ

[Turn Over

ଖ] ଗ୍ରାମଟିଯାକ ନବାଗତ ଅତିଥିରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲାଣି ।

[ଏଥିରେ ଥିବା 'ନବ' ଶବ୍ଦଟିର ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନାର୍ଥ ଲେଖ ।]

16. କ] ବଜ୍ର ଆଘାତ ସମତଳ ପ୍ରହାରିଲା ବ୍ୟାମେ ଯେ । (2x1 =2 ମାର୍କ)

[ଏଥିରେ ଥିବା “ବଜ୍ର ଆଘାତ” ଶବ୍ଦଟିର ସନ୍ଧିଶବ୍ଦ ଗଠନ କର ।]

ଖ] ମାତୃଭାଷାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ସାଧନା ଦରକାର ।

[ଏଥିରେ ଥିବା 'ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ' ଶବ୍ଦଟିର ସନ୍ଧିବିଚ୍ଛେଦ କର ।]

17. ବଜାରର ଦର ଯେମିତି ହେଲାଣି ଅଳ୍ପ ରୋଜଗାରରେ ଚଳିବା କାଠିକର ପାଠ । (2 ମାର୍କ)

[ଏହି ବାକ୍ୟରେ ଥିବା ରୁଡ଼ିଟିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଲେଖ ।]

18. 'ଜପମାଳି' – ଏହ ରୁଡ଼ିଟି ବ୍ୟବହାର କରି ବାକ୍ୟ ଗଠନ କର । (2 ମାର୍କ)

19. ସାମାନ୍ୟ ଖରାପ ଅନେକ ଭଲକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦିଏ ।

[ଏହି ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ଲୋକବାଣୀଟି ଲେଖ ।] (2 ମାର୍କ)

* ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ । (14x1 =14)

20. ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ମାନବକୁ ଧୂଂସପଥର ପଥକ କରୁଛନ୍ତି । (1 ମାର୍କ)

[ଏଥିରେ ଥିବା 'ବୈଜ୍ଞାନିକ' ପଦଟିର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତ୍ୟୟ ଲେଖ ।]

21. କଳି ଉପଦ୍ରବେ ତ୍ୟଜି ଲୋକାଳୟ – ଶାନ୍ତି କି ଏ ସ୍ଥଳେ ଭଜିଲେ ଆଶ୍ରୟ । (1 ମାର୍କ)

[ଏଥିରେ ଥିବା “ଶାନ୍ତି” ଶବ୍ଦଟିର ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖ ।]

22. ଜନ୍ମଭୂମି ହେଉଛି ମୋର ମାତା, ଧାତ୍ରୀ ଓ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ । (1 ମାର୍କ)

[ଏଥିରେ ଥିବା 'ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ' ଶବ୍ଦଟିର ପୁଂଲିଙ୍ଗ ଶବ୍ଦ ଲେଖ ।]

23. ଗୌତମୀ ଗୀତ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ । (1 ମାର୍କ)

[ଏହି ବାକ୍ୟରେ ଥିବା ଅଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦଟିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ସଂଶୋଧନ କରି ଲେଖ ।]

24. 'ନ' ସ୍ଥାନରେ 'ଶ' ହେବା ବିଧିକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ? (1 ମାର୍କ)

[Turn Over

25. Time waits for none. (1 ମାର୍କ)

[ଏହି ଇଂରାଜୀ ବାକ୍ୟକୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କଲେ ଏହା ଠିକ୍ ହେବ ।]

ଅ) ସମୟ ଅପେକ୍ଷାରେ ଥାଏ ।

ଆ) ସମୟ କାହାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରେ ନାହିଁ ।

ଇ) ସମୟ ସର୍ବଦା ଗତିଶୀଳ ।

ଈ) ସମୟର ଅପେକ୍ଷାରେ ସମସ୍ତେ ଥାଆନ୍ତି ।

26. ଗଛଟି ପାଣିରେ ଜଳିଗଲା । (1 ମାର୍କ)

[ଏହି ବାକ୍ୟରେ କେଉଁ ଲକ୍ଷଣଟିର ଅଭାବ ରହିଛି ।]

27. ରଶ୍ମି ଗୋଟିଏ ଭଲ ଗୀତ ଗାଇଲେ । (1 ମାର୍କ)

[ଏହି ବାକ୍ୟରେ ଥିବା କର୍ମ ପଦଟିକୁ ବାଛି ଲେଖ ।]

28. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ସରଳ ବାକ୍ୟଟିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଲେଖ । (1 ମାର୍କ)

ଅ) ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କ ସେବା କରନ୍ତି ।

ଆ) ଶିକ୍ଷକ ଡାକିଲେ, ମାନସ ଓ ସୁରେଶ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ।

ଇ) ମନୋଜ ଶ୍ରେଣୀରେ ବସିଲା, ମାତ୍ର ପଢ଼ି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଈ) ବାପା କେବେ ଆଶା କରି ନଥିଲେ ଯେ, ସୁରେଶ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଥମ ହେବ ।

29. ବାକ୍ୟର ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ରୂପ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆଦେଶ ସୂଚକ ବାକ୍ୟଟିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଲେଖ । (1 ମାର୍କ)

ଅ) ଘରଟାକୁ ସଫା କରି ଦିଅ ।

ଆ) ନମିତା ଆସି ନାହାନ୍ତି କି ?

ଇ) ତୁମ ପାଖରେ ଏତେ ଟଙ୍କା !

ଈ) ଦୟାକରି ତୁମ କଲମଟା ଦିଅ ।

[Turn Over

30. ବାକ୍ୟର ଗଠନଗତ ରୂପାନ୍ତର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯୌଗିକ ବାକ୍ୟଟିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଲେଖ ।

(1 ମାର୍କ)

ଅ) ଉର୍ବଶୀ ଭଲ ନାଚିବାରୁ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିଛି ।

ଆ) ଯଦି ଉର୍ବଶୀ ଭଲ ନାଚିବ, ତେବେ ସେ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିବ ।

ଇ) ଉର୍ବଶୀ ଭଲ ନାଚୁଛି, ତେଣୁ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରୁଛି ।

ଈ) ଉର୍ବଶୀ ଭଲ ନାଚୁଛି ଓ ଏଥିପାଇଁ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରୁଛି ।

31. ଅଜ୍ଞାତ ଯୁବକକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେବା ଠିକ୍ ହେଲା ନାହିଁ ।

(1 ମାର୍କ)

[ଏହି ବାକ୍ୟଟିକୁ ଅର୍ଥଗତ ରୂପାନ୍ତର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିପ୍ଳୟ ସୂଚକ ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କର ।]

32. ରାଧାଶ୍ୟାମଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭାଷଣ ଭଲ ହୁଏ ।

(1 ମାର୍କ)

[ଏହି କର୍ମବାଚ୍ୟଟିର କର୍ତ୍ତୃବାଚ୍ୟ ଲେଖ ।]

33. ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରୁଥିବା ଛାତ୍ର ବିଦ୍ୟା ଲାଭ କରିବ ।

(1 ମାର୍କ)

[ଏହି ବାକ୍ୟଟିକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖିଲେ ଏହା ଠିକ୍ ହେବ ।]

କ) ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ଛାତ୍ର ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବ ।

ଖ) ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ଛାତ୍ରୀ ବିଦ୍ଵାନ ହେବ ।

ଗ) ଜିଜ୍ଞାସୁ ଛାତ୍ର ବିଦ୍ଵାନ ହେବ ।

ଘ) ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ଲୋକେ ବିଦ୍ଵାନ ହେବେ
